Memo

Datum
14 juli 2026

Zaaknummer
2026-007631

Aan
De Gemeenteraden van Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar

Kopie aan
Colleges van B&W van Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar

Van
Provincie Gelderland
Afdeling Bestuurszaken: team Bestuur, Toezicht en Weerbaarheid

Onderwerp
Addendum: actualisatie financieel beeld en de ontwikkeling van de financiële situatie van de gemeenten Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar

Inleiding

De herindelingsscan die onderdeel is van het herindelingsontwerp en is bijgevoegd als bijlage bij dit ontwerp gaat uit van de door u als raad vastgestelde jaarrekeningen 2021 t/m 2024 en begroting 2026 en bijbehorende meerjarenraming van Doesburg, Duiven, Westervoort en Zevenaar. Inmiddels zijn de jaarrekeningen 2025 van alle vier de gemeenten verschenen. Een planning en control document, dat Gedeputeerde Staten van de provincie in het kader van het interbestuurlijk toezicht op de gemeentefinanciën uiterlijk ontvangt vóór 15 juli in het volgende verslagjaar 2026 (artikel 200 gemeentewet).

Op basis van deze door de colleges van B&W vastgestelde documenten geven wij uw gemeenteraden een korte schets van de ontwikkeling van de financiële situatie van alle vier de gemeenten en onze bevindingen daaromtrent vanuit onze rol als toezichthouder, zoals wij die ook met alle vier de gemeenten hebben besproken. Hiermee geven wij ook invulling aan de wens van u als raden om een actualisatie te krijgen m.b.t. de ontwikkeling van de financiële situatie van zowel de gemeente Doesburg, Duiven, Westervoort als Zevenaar ten behoeve van uw besluitvorming inzake het herindelingsontwerp in oktober 2026.

Vooraf merken wij op dat wij geen gebruik hebben kunnen maken van de door u als raden definitieve vastgestelde jaarstukken, omdat de opstelling van het document dat u nu leest voor 14 juli gereed was. Hierdoor is het mogelijk dat er nog financiële cijfers aangepast zijn in de door u als raden vastgestelde definitieve versies.

In de herindelingsscan is ingegaan op de actualisatie van de beheerplannen van de gemeenten en het achterstallig onderhoud. Dit addendum geeft op verzoek van de gemeenten een update van de stand van zaken hieromtrent per gemeente.

Ontwikkeling financiële situatie Doesburg

Jaarrekening 2025

- De jaarrekening 2025 sluit volgens opgave van de gemeente met een positief jaarrekeningresultaat van € 2.085.000. Na correcties van incidentele baten en lasten is het beeld volgens de provincie € 3.014.000 positief.
- Het positieve jaarrekeningresultaat wordt door de gemeente verklaard door een aantal meevallers, de baten "Regeling realisatie stimulans sociale woningbouw" zijn € 434.000 hoger uitgekomen dan verwacht, hetzelfde geldt voor een vrijval van de reservering van de kapitaallasten (+€ 495.000) en de algemene uitkering is € 462.000 hoger uitgekomen dan verwacht. Verder zijn er een aantal kleinere meevallers en tegenvallers die samen met de drie bovengenoemde meevallers leiden tot een volgens gemeente positief rekeningresultaat van € 2.085.000.
- Het eigen vermogen stijgt licht van € 29,3 miljoen (2024) naar € 30,8 miljoen (2025).

Ontwikkeling weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De berekening van het weerstandsvermogen:

Beschikbare weerstandscapaciteit
---------- x 1 = Weerstandsvermogen
Benodigde weerstandscapaciteit

De cijfers met betrekking tot de weerstandsratio zijn bij de jaarrekening actueler dan de cijfers van de begroting 2026. Bij de jaarrekening zijn deze cijfers gebaseerd op de situatie van het voorjaar 2026, de cijfers uit de begroting zijn gebaseerd op de situatie van de zomer 2025.

In de onderstaande tabel is het weerstandsvermogen vergeleken tussen de jaarrekening 2025 en begroting 2026.

Tabel 1.1 Weerstandsvermogen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026 Doesburg

	Jaarrekening 2025	**Begroting 2026**
Berekende risico's (x € 1.000)	2.305	1.730
Aantal inwoners	11.175	11.175
Risicobedrag per inwoner (x € 1)	206,26	154,81
Beschikbare weerstandscapaciteit (Vrij aanwendbare deel algemene reserve) (x € 1.000)	7.573	6.782
Beschikbare weerstandscapaciteit per inwoner (x € 1)	677,67	606,89
Ratio Weerstandsvermogen	3,3 (A)	3,9 (A)

De weerstandsratio is bij de begroting hoger dan bij de jaarrekening 2025. Dit komt doordat de berekende risico's hoger zijn bij de jaarrekening 2025 dan bij de begroting 2026. De beschikbare weerstandscapaciteit ligt weliswaar hoger bij de jaarrekening 2025 dan bij de begroting 2026, maar is naar verhouding kleiner dan de ontwikkeling van de weerstandscapaciteit . Een weerstandsratio van 3,3 en 3,9 is verder uitstekend.

De onderstaande kengetallen zijn ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen. De kengetallen maken het voor de raad gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie

van de gemeente. Voor een duiding van de kengetallen verwijzen wij u naar de herindelingsscan op pagina 24.

Tabel 1.2: Financiële kengetallen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026 Doesburg

Kengetal	Jaarrekening 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	11% (A)	27% (A)
Netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen	4% (A)	19% (A)
Solvabiliteitsratio	54% (A)	54% (A)
Grondexploitatie	1% (A)	0% (A)
Structurele exploitatieruimte	6,0% (A)	0,60% (A)
Belastingcapaciteit	115% (C)	112% (C)

De kengetallen vallen bij Doesburg bijna allemaal in categorie A. Enige negatieve uitzondering hierop is de belastingcapaciteit. Deze valt in categorie C. Dit komt doordat het belastingniveau hoger ligt dan het landelijke gemiddelde (100%). Verhoudingsgewijs is deze bij de begroting wel iets lager dan bij de jaarrekening 2025. De andere kengetallen geven geen aanleiding tot zorgen.

Opvolging aandachtspunt uit de begrotingsbrief 2026 provincie Gelderland: actualisatie beheerplan openbare verlichting

- De gemeente Doesburg is voornemens om het beheerplan openbare verlichting eind 2026 te gaan actualiseren.
- De provincie zal bij de volgende begrotingsbeoordeling 2027 opnieuw toetsen of het beheerplan openbare verlichting dan geactualiseerd is.

<u>Ontwikkeling financiële situatie Duiven</u>

Jaarrekening 2025

- De jaarrekening 2025 sluit met een positief resultaat € 3.084.000. Na correcties van incidentele baten en lasten is het beeld volgens de provincie € 1.093.000.
- Het eigen vermogen stijgt licht van € 41 ,2 miljoen (2024) naar € 43,6 miljoen (2025).
- Door een aanbesteding bij het groenonderhoud is het budget hoger bijgesteld.
- Een aandachtspunt bij de wegen zijn de onderhoudskosten en vervangingsopgave door de leeftijdsopbouw.
- De aanbesteding bij rioleringswerkzaamheden heeft niet geleid tot een aanpassing in de budgetten.
- In 2026 wordt het meerjarig onderhoudsplan (MJOP) gebouwen herzien. De gemeente Duiven geeft aan dat het kwaliteitsniveau van gebouwen redelijk is. Verder is er beleid ontwikkeld om een deel van de commerciële ruimtes te verkopen.
- Het kengetal voor solvabiliteit blijf stabiel rond de 40%.

Ontwikkeling weerstandsvermogen en financiële kengetallen

In de onderstaande tabel is het weerstandsvermogen vergeleken tussen de jaarrekening 2025 en begroting 2026.

Tabel 1.3 Weerstandsvermogen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026 Duiven

	Jaarrekening 2025	**Begroting 2026**
Berekende risico's (x € 1.000)	7.800	6.869
Aantal inwoners	24.963	25.214
Risicobedrag per inwoner (x € 1)	312,46	272,43
Beschikbare weerstandscapaciteit (Vrij aanwendbare deel algemene reserve) (x € 1.000)	29.300	26.866
Beschikbare weerstandscapaciteit per inwoner (x € 1)	1.173,74	1.065,52
Ratio Weerstandsvermogen	3,8 (A)	3,9 (A)

De weerstandsratio is bijna onveranderd ten opzichte van de begroting 2026. De risico's zijn bij de jaarrekening 2025 hoger ingeschat dan bij de begroting 2026. Omdat ook het weerstandsvermogen hoger is ligt de weerstandsratio in lijn met de begroting 2026.
De onderstaande kengetallen zijn ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen. De kengetallen maken het voor de raad gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente

Tabel 1.4: Financiële kengetallen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026 Duiven

Kengetal	**Jaarrekening 2025**	**Begroting 2026**
Netto schuldquote	8,2 (A)	-12,0 (A)
Netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen	5,2 (A)	-11,4 (A)
Solvabiliteitsratio	39,9 (B)	42,3 (B)
Grondexploitatie	7,5 (A)	-13,0 (A)
Structurele exploitatieruimte	1,1 (A)	1,4 (A)
Belastingcapaciteit	98,1 (B)[1]	98,5 (B)

De kengetallen vallen bijna allemaal in categorie A (minst risicovol). De solvabiliteit valt in categorie B en is vrij stabiel. De belastingcapaciteit valt eveneens in categorie B.

Opvolging aandachtspunt uit de begrotingsbrief 2026 provincie Gelderland: inhalen achterstallig onderhoud speeltoestellen.

Achterstallig onderhoud speeltoestellen

- Ten aanzien van het onderhoud van kapitaalgoederen, geeft de begroting aan dat er sprake is van achterstallig onderhoud van speelgelegenheden. In de begroting is tevens opgenomen dat het achterstallig onderhoud in de komende jaren ingelopen zal gaan worden. Vanaf december 2025 zijn de onveilige toestellen verwijderd. In de loop van 2026 is er gestart met de vervanging en wegwerken van achterstallig onderhoud. Dit wordt de komende 3 jaar uitgevoerd. Er is een krediet van € 150.000 per jaar beschikbaar voor het vervangen van de toestellen en het uitvoeren van het onderhoud

<u>Ontwikkeling financiële situatie Westervoort</u>

[1] Op basis van begroting 2025 opgave.

Jaarrekening 2025

- De jaarrekening 2025 sluit met een positief resultaat € 3.004.000. Na correcties van incidentele baten en lasten is het beeld volgens de provincie € 2.265.000.
- Het eigen vermogen stijgt van € 9,4 miljoen (2024) naar € 11,9 miljoen (2025).
- Het achterstallig onderhoud aan de wegen is eind 2025 voor 75% weggewerkt.
- Uit de CROW-inspectie blijkt dat de asfaltkwaliteit gelijk is gebleken en de kwaliteit van elementverharding is verbeterd. Dit laatste komt door de inhaalslag die is gedaan door het beschikbaar komen van extra budget.
- Voor groenonderhoud is in 2026 een nieuw onderhoudscontract ingegaan.
- Het jaar 2025 is benut om achterstallig onderhoud aan gebouwen aan te pakken.

Ontwikkeling weerstandsvermogen en financiële kengetallen

In de onderstaande tabel is het weerstandsvermogen vergeleken tussen de jaarrekening 2025 en begroting 2026.

Tabel 1.5 Weerstandsvermogen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026 Westervoort

	Jaarrekening 2025	**Begroting 2026**
Berekende risico's (x € 1.000)	3.038	3.610
Aantal inwoners	15.371	15.371
Risicobedrag per inwoner (x € 1)	197,65	234.86
Beschikbare weerstandscapaciteit (Vrij aanwendbare deel algemene reserve) (x € 1.000)	8.021	6.093
Beschikbare weerstandscapaciteit per inwoner (x € 1)	521,83	396.40
Ratio Weerstandsvermogen	2,7 (A)	1,7 (A)

De weerstandsratio valt in de jaarrekening 2025 hoger uit dan bij de begroting 2026. Dit wordt veroorzaakt doordat de risico inschatting lager en het weerstandsvermogen hoger uitvalt.

De onderstaande kengetallen zijn ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen. De kengetallen maken het voor de raad gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Tabel 1.6: Financiële kengetallen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026

Kengetal	**Jaarrekening 2025**	**Begroting 2026**
Netto schuldquote	29% (A)	32% (A)
Netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen	26% (A)	31% (A)
Solvabiliteitsratio	23% (B)	16% (C)
Grondexploitatie	3% (A)	0% (A)
Structurele exploitatieruimte	3,37% (A)	1,62 (A)
Belastingcapaciteit	98% (A)	102% (B)

De kengetallen vallen grotendeels in categorie A (minst risicovol). De solvabiliteit valt voor de begroting 2026 in categorie C en voor de jaarrekening 2025 in categorie B. De solvabiliteit laat de laatste jaren een stijgende lijn zien. De belastingcapaciteit valt voor de begroting 2026 in categorie B. Voor de jaarrekening 2025 is dit nog categorie A.

Opvolging aandachtspunt uit de begrotingsbrief 2026 provincie Gelderland: inhalen achterstallig onderhoud gebouwen en wegen.

Achterstallig onderhoud gebouwen:
Het achterstallig onderhoud is volledig uitgevoerd. Werkzaamheden die uitgevoerd zijn m.b.t. achterstallig onderhoud:

- Voor de oudbouw van het gemeentehuis zijn de schoorstenen en de dakkapel hersteld. Dit betrof achterstallig onderhoud dat reeds was voorzien.
- De renovatie van het dak van de Nieuwhof is eveneens uitgevoerd.
- Na het uitvoeren van dit achterstallig onderhoud is er geen sprake meer van achterstallig onderhoud in het MJOP.

Achterstallig onderhoud wegen:

- Het achterstallig onderhoud wegen is eind 2026/begin 2027 volledig ingelopen. Er is een voorziening voor dit onderhoud gemaakt en deze wordt volledig benut.
- Na dit onderhoud is er geen sprake meer van achterstallig onderhoud.

<u>Ontwikkeling financiële situatie Zevenaar</u>

Jaarrekening 2025

- De jaarrekening 2025 sluit volgens opgave van de gemeente met een positief jaarrekeningresultaat van € 3.131.000. Na correcties van incidentele baten en lasten is het beeld volgens de provincie € 6.557.000 positief. De incidentele baten en lasten worden voornamelijk verklaard door de aanvulling op de pensioenvoorzienig voor wethouders, de lasten en baten uit de grondexploitatie en de lasten en baten van opvang ontheemde Oekraïners
- Het positieve jaarrekeningresultaat wordt door de gemeente verklaard door een aantal meevallers en tegenvallers, waarbij de structurele inkomst algemene uitkering € 3.347.000 hoger is uitgekomen dan verwacht. Al deze posten gezamenlijk leiden tot een volgens gemeente positief rekeningresultaat van € 3.313.000.
- Het eigen vermogen stijgt licht van € 60,0 miljoen (2024) naar € 61,8 miljoen (2025).

Ontwikkeling weerstandsvermogen en financiële kengetallen
In de onderstaande tabel is het weerstandsvermogen vergeleken tussen de jaarrekening 2025 en begroting 2026.

Tabel 1.7 Weerstandsvermogen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026 Zevenaar

	Jaarrekening 2025	Begroting 2026
Berekende risico's (x € 1.000)	7.506	7.200
Aantal inwoners	45.708	45.708
Risicobedrag per inwoner (x € 1)	164,22	157,52
Beschikbare weerstandscapaciteit (Vrij aanwendbare deel algemene reserve) (x € 1.000)	36.405	33.446
Beschikbare weerstandscapaciteit per inwoner (x € 1)	796,47	731,73
Ratio Weerstandsvermogen	4,9 (A)	4,6 (A)

Bij Zevenaar is de weerstandsratio bij de jaarrekening 2025 hoger dan bij de begroting 2026. Dit komt met name doordat de beschikbare weerstandscapaciteit bij de jaarrekening hoger ligt dan bij de begroting. De berekende risico's zijn weliswaar ook iets hoger bij de jaarrekening 2025, echter is dit verschil niet zo groot als bij de beschikbare weerstandscapaciteit. Een weerstandsratio van 4,9 en 4,6 is verder uitstekend.
De onderstaande kengetallen zijn ingevolge artikel 11 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) opgenomen. De kengetallen maken het voor de raad gemakkelijker inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente.

Tabel 1.8: Financiële kengetallen bij jaarrekening 2025 en begroting 2026

Kengetal	Jaarrekening 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	62% (A)	91% (B)
Netto schuldquote gecorrigeerd met verstrekte leningen	52%(A)	79% (A)
Solvabiliteitsratio	26% (B)	21% (B)
Grondexploitatie	12%(A)	11% (A)
Structurele exploitatieruimte	3,40% (A)	0,00%(B)
Belastingcapaciteit	88%(A)	90% (A)

De kengetallen vallen bij Zevenaar bij de jaarrekening 2025 bijna allemaal in categorie A. Enige uitzondering hierop is de solvabiliteitsratio (categorie B). Zoals reeds benoemd in de herindelingsscan is de solvabiliteit wat lager door de wat actievere grondpolitiek van de gemeente Zevenaar. Grondexploitaties worden dikwijls gefinancierd met geleende gelden en die hebben een negatief effect op het kengetal solvabiliteit. Daartegen biedt een actief grondbeleid ook de mogelijkheden om incidenteel geld te verdienen, waardoor naar de toekomst toe de algemene reserve weer zou kunnen toenemen. De andere kengetallen geven geen aanleiding tot zorgen.
Bij de begrotingsbeoordeling 2026 is het verschil ten opzichte van de jaarrekening 2025 dat de nettoschuldquote net in categorie B valt, omdat deze 1% hoger ligt dan 90% en dat de structurele exploitatieruimte een B scoort, doordat deze precies 0 % is. De overige kengetallen vallen in de minst risicovolle categorie A.

Opvolging aandachtspunt uit de herindelingsscan provincie Gelderland: actualisatie beheerplan gebouwen

- De gemeente Zevenaar is voornemens om het beheerplan gebouwen eind 2026 te gaan actualiseren.
- De provincie zal bij de volgende begrotingsbeoordeling 2027 opnieuw toetsen of het beheerplan gebouwen dan geactualiseerd is.